

43

PÕHISEADUSLIKU ASSAMBLEE
VII toimkonna koosoleku

p r o t o k o l l nr.16

9. novembril 1991.a.

Koosoleku algus kell 10.00

Koosolekut juhatas
VII toimkonna esimees

Kalle JÜRGENSON

Koosolekust võtsid osa
toimkonna liikmed

Viktor ANDREJEV
Rein ARJUKESE
Ants ERM
Hillar ELLER
Ott KOOL
Viktor KORROVITS
Vello SAATPALU

PÄEVAKORD:

1. Ekspertide arvamuste läbiarutamine.
2. Töökorraldusest.

1.

V. Saatpalu: Vastupidiselt L. Hännile toetavad S. Mäeltsemees ja S. Lääne termini "kohalik omavalitsus" kasutamist ja seda tuleks kasutada igas sättes. Samaaegselt on mõlemad arvamused, et tuleb vahet teha "kohaliku omavalitsuse" kui juhtimise vormi ja kui institutsiooni vahel. S. Mäeltsemees teeb ettepaneku kasutada terminit "kohaliku omavalitsuse organid". S. Lääne teeb ettepaneku kaaluda termini "kohalikud võimud" kasutuselevõtmist.

44

Meie oléme juhul, kui paragrahvi esimeses lõikes on juba "kohalik omavalitsus", teises lõikes kasutanud "omavalitsus". Näiteks § 118.

V. Korrovits: Arvan, et meie oma kasutuselevõetud süsteemi ei peaks muutma. Kas me peaksime siis vastasel juhul § 117-s kaks korda kasutama sõna "kohalikud", kusjuures paragrahvis on üldse kuus sõna.

K. Jürgenson: Võib-olla on õige võtta kasutusele termin "haldusomavalitused"?

V. Saatpalu: Kuivõrd traditsiooniliselt on omaks võetud "kohalik omavalitsus", peaksime jääma ka selle juurde. Ka Euroopa Hartas on "kohalik omavalitsus". Arvan, et S. Lääne ettepanek "kohalik võim" peaks tulema otsustamisele hilisema haldusreformi käigus.

O t s u s t a t i: jätta terminoloogia sellisena, nagu praegu komisjoni poolt ette nähtud tekstis.

Poolt - 8, vastu - ei olnud.

K. Jürgenson: S. Lääne teeb ettepaneku muuta § 117 redaktsiooni ja sõnastada paragrahv lähtudes Euroopa Harta § 3 lg. 1-st.

V. Saatpalu: Euroopa Harta ei nõua, et Harta definitsioonid oleks viidud riigi seadustesse, vaid et riigid järgiksid Harta printsiipe.

O t s u s t a t i: jätta § 117 muutmata.

Poolt - 8, vastu - ei olnud.

K. Jürgenson: S. Lääne ettepanek § 118 lg. 2 osas - mitte piirduda valimisõiguse andmisel ainult elamise tsensusega, vaid jätta kõik valimisseaduse lahendada.

45

Meie oleme toimkonnas seda küsimust korduvalt arutanud ja arvan, et võiksime vahest ainult sõnastust redigeerida. Teen ettepaneku sõnastada § 118 lg. 2 järgmiselt: "Valimisel on hääleõiguslik omavalitsuse haldusalal elav isik vastavalt valimisseaduses kehtestatud nõuetele".

Poolt - 8, vastu - ei olnud.

K. Jürgenson: S. Läänele ei ole mõistetav, mis tähendab § 119-s ... "välja arvatud seadusega ettenähtud juhtudel" ning samuti § 120 teine lause.

V. Saatpalu: On loomulik, et õigused ja kohustused pannakse seadustega, miks peaks seda põhiseaduses märkima?

R. Arjukese: See küsimus on analoogiline inimõigustega. Kuigi need rahvusvahelistes konventsioonides on, ikkagi tuleb need ka põhiseaduses märkida. Alluvalt on alati ohutunne, et ülemused hakkavad teda ahistama.

A. Erm: J. Adamsi põhimõte on, et põhiseadus on dokument, mille alusel saab ka kohut mõista. Et edaspidi valitsus ei saa panna vallale igasuguseid ülesandeid.

V. Andrejev: Meil on praktika, et kohalikust eelarvest võetakse vahendeid riigieelarvesse. Tuleks sisse viia säte, et kohalikust eelarvest ei saa võtta vahendeid ilma kohaliku omavalitsuse nõusolekuta. Võiks sõnastada järgmiselt: "Kohaliku omavalitsuse omand ja

46

eelarvelised vahendid on muutumatud (ei kuulu äravõtmi-
sele".

R. Arjukese: See on väga hea ettepanek. Võiks sõnastada järgmiselt: "Omavalitsuse varasid, sealhulgas rahalisi vahendeid, käsutab ainult omavalitsuse volikogu".

Poolt - 8, vastu - ei olnud.

V. Saatpalu: § 120 teine lause on siiski ebaselge. Kas seda on vaja põhiseaduses kajastada?

V. Andrejev: Kuna me otsustasime viia põhiseadusse täiendava sätte, siis kaotab § 120 teine lause mõtte.

A. Erm: Maailmas on riike, kus kohaliku omavalit-
suse küsimusi ei ole põhiseaduses üldse. Kuid meil on
teine olukord. See uus säte ei kata § 120 teist lauset.
Jätaksin sellest lausest välja "seaduse kohaselt". Võib
alati vaielda, kas on seaduse kohane, alati ei ole
võimalik kiiresti seadust vastu võtta.

O t s u s t a t i: jätta siiski § 120 teine lause
sisse, kuid jätta välja sõnad "seaduse kohaselt".

Poolt - 7, vastu - ei olnud (V. Korrovits ei
viibinud hääletamise ajal ruumis).

O t s u s t a t i: formuleerida § 120 järgmiselt:

Lg. 1 "Kohalikel omavalitsustel on iseseisev
eelarve".

Lg. 2 "Omavalitsuse varasid, sealhulgas rahalisi
vahendeid käsutab ainult omavalitsuse volikogu".

Lg. 3 "Omavalitsusele pandud täiendavate ülesan-
nete kulud kaetakse riigieelarvest".

47

O t s u s t a t i : normtehniliselt muuta § 121,
kasutades alajaotustena numeratsioonid.

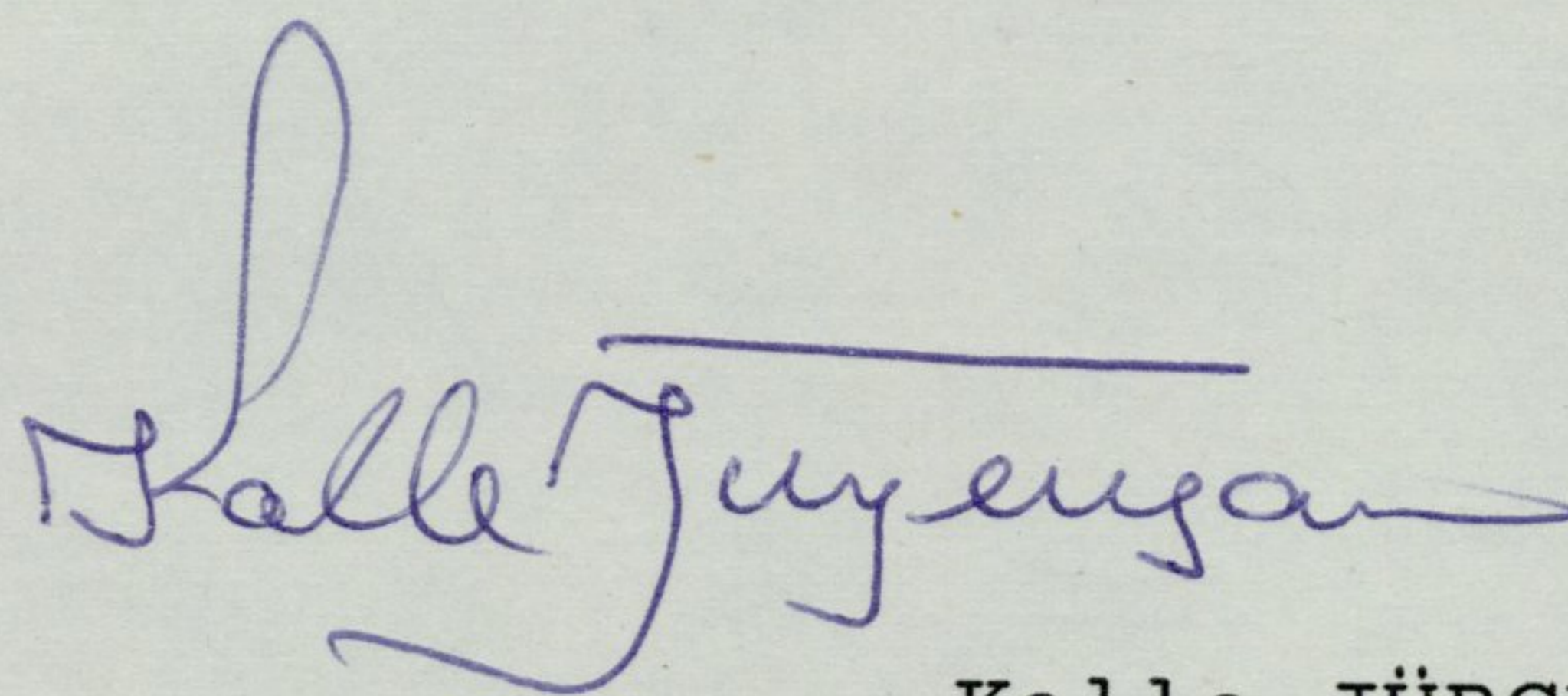
2.

K. Jürgenson: Meie poolt koostatud peatüki tekst tuleb esitada Põhiseadusliku Assamblee juhatusele esmaspäeval kella 16.00. Meile on teinud oma ettepanekud ka Võrumaa Valdu Asutav Liit. Paljundame selle järgmiseks koosolekuks ja siis arutame.

O t s u s t a t i : järgmine koosolek läbi viia järgmisel laupäeval, 16. novembril 1991.a. Kutsuda koosolekule ka eksperdid S. Lääne, S. Mäeltsemees ja A. Ristkok.

Koosolek lõppes kell 13.30.

VII toimkonna esimees

Kalle JÜRGENSON